

Järilänvuoren tekopohjavesilaitoshankkeen tutkimus- ja selvitysvaiheeseen osallistuminen

Tekla 11.06.2024 § 45

Valmistelija

Kunnallistekniikan suunnittelija Esa Ränkman:

Harjavallan kaupunki on teettänyt yhdessä Euran, Eurajoen, Kokemäen Vesihuolto Oy:n, Laitilan, Nakkilan, Porin Veden, Rauman Veden ja Ulvilan kanssa Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen esisuunnitelman. Hanketyöryhmään kuuluivat lisäksi Kuninkaanmännyn Vesi Oy, Säskylän kunta ja STEP Oy. Esisuunnitelmavaiheen vetovastuu annettiin Harjavallan kaupungille. Suunnitelma valmistui maaliskuun 2024 lopussa, ja sen on laatinut Sweco Finland Oy.

Harjavallan kaupungin pohjavedenottamot ovat toimineet Järilänvuoren pohjavesialueella pitkään, ja vedenlaatu on ollut hyvä. Viime aikoina vedenottoaivoissa on kuitenkin havaittu rauta- ja mangaanipitoisuuksien nousua. Samaan aikaan pohjaveden pinnankorkeudet ovat laskeneet jopa useita metrejä, jos verrataan tilannetta vuosikymmeniä taaksepäin. Näistä syistä myös Harjavallan kaupungin kannattaa olla mukana, kun vedenhankinnan turvaamista alueella suunnitellaan.

Vedenhankintaa koskevissa selvityksissä, joista viimeisin on Kokemäenjokilaakson vedenhankinnan kehittämisen yleissuunnitelma (Sweco, 2021), on pyritty löytämään ratkaisuja, joilla turvataan Satakunnassa laajahkon alueen vedenhankinta pitkälle tulevaisuuteen. Pitkän tähtäimen suunnitelmaratkaisu alueella perustuu tekopohjaveteen, jonka ensisijaisena sijoituspaikkana on Järilänvuoren pohjavesialue Kokemäellä ja Harjavallassa. Järilänvuoren alueella on tehty vuosina 1997-2003 tutkimuksia, joiden perusteella alue soveltuu hyvin tekopohjaveden muodostamiseen.

Tekopohjavesilaitoksen raakavetenä olisi suunnitelman mukaan Kokemäenjoen vesi, jota esikäsitellään ennen harjuun johtamista. Esikäsitelyn jälkeen vesi imeytetään maaperään, jossa se virtaa kohti vedenottoaivoja puhdistuen samalla talousvesikäyttöön soveltuvaksi vedeksi. Ennen verkostoon johtamista tekopohjavesi käsitellään siten, että varmistutaan sen täyttävän kaikki talousvedelle asetetut laatuvaatimukset. Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen mitoitusvirtaamana on esisuunnitelmassa käytetty arvoa 20 000 m³/d. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että Varsinais-Suomen ELY-keskuksen mukaan Järilänvuoren pohjavesialueella arvioidaan muodostuvan luontaista pohjavettä 10 000 m³/d.

Tekopohjaveden muodostamiseen liittyy eritasoisia lupa-asioita: Muun muassa ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), maanomistajasopimukset ja vesilain mukainen lupa (vesitalouslupa). Näiden pohjaksi on laadittava kattavat tekopohjavesitutkimukset.

Esisuunnitelmassa on esitetty karkea hankeaikataulu, jonka mukaan tekopohjaveden muodostaminen ja verkostoon johtaminen päästään aloittamaan noin 15 vuoden kuluttua tutkimusten aloittamisesta.

Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen investointikustannusarvio on esitetty esisuunnitelman tarkkuustasolla, ja se on noin 57 miljoonaa euroa.

Esisuunnitelmaa esitellään tarpeen mukaan kokouksessa.

Lisätietojen antaja	kunnallistekniikan suunnittelija Esa Ränkman, p. 044 432 5210
Esittelijä	tekninen johtaja
Esityslistan liitteenä	Tekopohjavesilaitoksen esisuunnitelma
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää, 1. hyväksyä Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksesta laaditun esisuunnitelman. 2. pyytää lausunnot esisuunnitelmasta hankkeen muilta osapuolilta. Lausunnot tulee antaa 30.9.2024 mennessä. Osapuolia pyydetään ottamaan kantaa erityisesti siihen, aikooko kunta tai vesihuoltolaitos jatkaa hankkeen osapuolena tekopohjavesilaitoksen toteuttamiseen tähtäävien selvitysten seuraavaan tutkimus- ja suunnitteluvaiheeseen. Seuraavan vaiheen keskeinen sisältö on kattavien tekopohjavesitutkimusten tekeminen ja vaikutusten arviointi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	Hankkeen muut osapuolet, yhdyskuntasuunnittelu, vesilaitos, kaupunginhallitus
****	
Tekla 11.02.2025 § 9 236/02.08.00/2023	
Valmistelija	Kunnallistekniikan suunnittelija Esa Ränkman: Harjavallan kaupunki on teettänyt yhdessä Euran, Eurajoen, Kokemäen Vesihuolto Oy:n, Laitilan, Nakkilan, Porin Veden, Rauman Veden ja Ulvilan kanssa Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen esisuunnitelman. Hanketyöryhmään kuuluivat lisäksi Kuninkaanmännyn Vesi Oy, Säskylän kunta ja STEP Oy. Esisuunnitelmavaiheen vetovastuu annettiin Harjavallan kaupungille. Suunnitelma valmistui maaliskuun 2024 lopussa, ja sen on laatinut Sweco Finland Oy.

Harjavallan kaupunki pyysi lausunnot esisuunnitelmasta hankkeen muilta osapuolilta kesällä 2024. Osapuolilta toivottiin kannanottoa erityisesti siihen, aikooko kunta tai vesihuoltolaitos jatkaa hankkeessa tehopohjavesilaitoksen toteuttamiseen tähtäävien selvitysten seuraavaan vaiheeseen. Seuraavan vaiheen keskeinen sisältö on kattavien tekopohjavesitutkimusten tekeminen ja vaikutusten arviointi.

Lausunnon antoivat Eura, Eurajoki, Kokemäen Vesihuolto Oy, Nakkila, Pori, Rauma ja Ulvila. Laitilasta ei ole saatu lausuntoa. Saapuneet lausunnot on esitetty oheismateriaalina. Yhteenvedona lausunnoista voidaan todeta, että kaikki osapuolet hyväksyivät esisuunnitelman. Kunnista ja vesihuoltolaitoksista Eura, Eurajoki, Kokemäen Vesihuolto Oy, Nakkila, Rauma ja Ulvila aikovat osallistua tekopohjavesilaitoshankkeen seuraavaan vaiheeseen, mikäli siihen pääsääntöisesti osallistuvat esisuunnitelmavaiheessa mukana olleet hankkeen osapuolet. Pori ilmoitti lausunnossaan, ettei sen ole oma talousvesitilanteensa huomioiden perusteltua osallistua hankkeeseen jatkossa.

Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen selvittäminen nousi esille muun muassa vuonna 2020 valmistuneessa Kokemäenjokilaakson alueellisen vedenhankinnan kehittämissuunnitelmassa. Hankekokonaisuudessa on saatu valmiiksi esisuunnitelmavaihe, joka päättyy juuri käytyyn lausuntokierrokseen. Lausuntojen perusteella osapuolet ovat pääsääntöisesti halukkaita jatkamaan hankkeen seuraavaan tutkimus- ja selvitysvaiheeseen. Sen käynnistämiseksi ovat osapuolet sopineet palaverin, jonka ajankohta on maaliskuussa 2025. Yhtenä asiana on tarkoitus keskustella siitä, millä mallilla tekopohjavesilaitoksen seuraavaa vaihetta edistetään. Vesimäärävarausten perusteella Rauman Vesi on hankkeessa mukana olevista osapuolista suurin vedenkäyttäjä. Harjavallan kaupungin olisi perusteltua tarjota vetovastuuta Rauman Vedelle seuraavan suunnitteluvaiheen alkaessa.

Lisätietojen antaja	kunnallistekniikan suunnittelija Esa Ränkman, p. 044 432 5210
Esittelijä	tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää, että Harjavallan kaupunki osallistuu Järilänvuoren tekopohjavesilaitoshankkeen seuraavaan tutkimus- ja selvitysvaiheeseen yhdessä niiden kuntien ja vesihuoltolaitosten kanssa, jotka totesivat omissa lausunnoissaan jatkavansa hankkeen osapuolina.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano